

ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಮಾದಿಗ ಸಮುದಾಯದ ಚಿಂತನೆ

ಡಾ. ಮಾದೇಶ ಎನ್.

ಭಾಷಾ ವಿಭಾಗದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು

ಸೈಂಟ್ ಕ್ಲಾರೆಟ್ ಕಾಲೇಜು

ಜಾಲಹಳ್ಳಿ, ಬೆಂಗಳೂರು-13.

Article Link: <https://aksharasurya.com/2023/05/madesh-n/>

ಒಂದು ಸಮುದಾಯದ ಚರಿತ್ರೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಆ ಸಮುದಾಯದ ಸಂಕಥನಗಳ ಮೊರೆ ಹೋಗುವುದು ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮ. ಸಮುದಾಯವೊಂದರ ಸಂಕಥನವೆಂದರೆ ಈ ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಸಂಕಥನ 'ಒಂದು ವಿಷಯ ಹಾಗೂ ವಿಷಯವನ್ನು ಮುಂಚೂಣಿಗೆ ತರುತ್ತಿರುವ ಲೋಕದ ಅನುಭವವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಡುವ ಆಲೋಚನೆ, ಅಭಿಪ್ರಾಯ, ಕ್ರಿಯೆ, ನಂಬಿಕೆ ಮತ್ತು ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸುವುದಾಗಿದೆ' ಇದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಚಿಂತನೆಯ ಕೇಂದ್ರವಾದ ಮಾದಿಗ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸಿದರೆ ಮಾದಿಗ ಸಂಕಥನವು ಕೇವಲ ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕವಾಗಿರದೆ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಭಿತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಂಡು ಭಾಷೆಯ ಮೂಲಕ, ಆಚರಣೆಯ ಮೂಲಕ ಈಗಲೂ ಉಳಿದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ಮೌಖಿಕ ಸಂವಾದವಾಗಿದೆ. ಈ ಸಮುದಾಯದ ಸಂವಾದವನ್ನು ಅನಾವರಣಗೊಳಿಸುವ ಆಕರವೆಂದರೆ ಸಾಹಿತ್ಯವೇ. ಈ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಪೌರಾಣಿಕ, ಐತಿಹ್ಯ, ಮೌಖಿಕ ಆಯಾಮದ ರೇಖೆಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗಿಡುವ ಭಾಗವಾಗಿ ಈ ಸಂವಾದ ಅಥವಾ ಬರಹದ ನೆಲೆಯಿದೆ. ಈ ಸಂವಾದದ ಮೂಲಕ ಮಾದಿಗ ಸಮುದಾಯದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ನೆಲೆಯನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸುವಾಗ ಮಾದಿಗ ಸಮುದಾಯದ ಅರ್ಥ ನಿರೂಪಣೆ, ಆ ವಿಷಯದ ಕುರಿತು ಇರುವ ವಿವಿಧ ಆಲೋಚನಾ ಕ್ರಮ ಮತ್ತು ನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಾದ್ಯಂತ ವಿವರಿಸಬೇಕಿದೆ'. ಹೀಗಾಗಿ ಸಂಕಥನದ ಮೂಲಕ ಪೌರಾಣಿಕ, ಐತಿಹ್ಯ, ಮೌಖಿಕ ನೆಲೆಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾದಿಗ ಸಮುದಾಯದ ಆಲೋಚನಾಕ್ರಮವನ್ನು, ಬೌದ್ಧಿಕ ಸಂವಾದವನ್ನು, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವಿಷಯನಿರೂಪಣೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಬಹುಶಃ ನಮ್ಮ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಪುರಾಣಕ್ಕಿರುವ ಗೌರವ, ನಂಬಿಕೆ ಮತ್ತುವುದಕ್ಕೂ ಇರುವುದು ಕಡಿಮೆಯೇ. ಈ ಪುರಾಣ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಶಿಷ್ಟಪುರಾಣವನ್ನು ಧರಿಸಿದರೆ, ಅದು ರಾಮಾಯಣ ಮಹಾಭಾರತಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿರವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲವೇ ತನಗೆ ತಾನೇ ಪ್ರತಿಪುರಾಣವಾಗಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಪ್ರತಿಪುರಾಣಕ್ಕೆ ಶಿಷ್ಟಮಾನ್ಯತೆ ಸಿಗದಿದ್ದರೂ ಜನಮನ್ನಣೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ಊರುಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಾಭಾರತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ, ರಾಮಾಯಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು, ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಅವುಗಳ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಆ ಶಿಷ್ಟಪುರಾಣಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವ ಎದೆಗಾರಿಕೆಯೂ ಇದೆ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಈಗಾಗಿ ಈ ಪುರಾಣವನ್ನು ಕೇವಲ ಶಿಷ್ಟದ ಭಾಗವಾಗಿ ನೋಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅವು ಆರ್ಯ-ದ್ರಾವಿಡದ ಸಂಘರ್ಷದ ಭಾಗವಾಗಿಯೂ ನೋಡಬೇಕು. ಯುಕ್ತಿ-ಶ್ರಮಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳ ಸಂಘರ್ಷವಾಗಿಯೂ ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದುವರೆದು ತೀರ ಅಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ ಸಮುದಾಯಗಳು ತಮ್ಮ ಬದುಕಿನ ಭಾಗವಾಗಿರುವ ಪರಿಕರಗಳ ಮೂಲಕ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವ ನೆಲೆಯನ್ನಾಗಿ ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಈ ಪುರಾಣಗಳು ಕೆಳಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಷ್ಟಪುರಾಣವನ್ನು ತಮ್ಮೊಳಗೆ ಇಳಿಸಿಕೊಂಡು ಭಿನ್ನವಾಗಿಸಿದ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಕಟ್ಟಿದ ಬಗೆಯಂತೆಯೂ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೊಂದೆಡೆ ಆ ಶಿಷ್ಟಪುರಾಣವನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿರಾಕರಿಸಿ ತನ್ನ ಶ್ರಮಿಕ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿರುವುದು ಉಂಟು. ಇದೊಂದು ತರ ಸಂಘರ್ಷದ ಕಥನವಾಗಿಯೂ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಪುರಾಣವನ್ನು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಆಯಾಮದ ಭಾಗವಾಗಿ ನೋಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಕುಲನೆಲೆಯ ಭಾಗವಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಭಾರತೀಯ ಚರಿತ್ರೆ ಭಿನ್ನವಾಗಿ ಕಾಣುವುದು ಆಶ್ಚರ್ಯವಲ್ಲ.

ಮಾದಿಗ ಸಮುದಾಯ ಆದಿಜಾಂಬವನನ್ನು ತನ್ನ ಆದಿಪುರುಷನೆಂದು ನಂಬುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಆರಾಧಿಸುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಕಥನಕಾವ್ಯವನ್ನು ಲಾಗಾಯ್ತಿನಿಂದ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು, ಜತನದಿಂದ ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಜಾಂಬವ ಅಥವಾ ಜಾಂಬವಂತ ಅರ್ಥಾತ್ ಆದಿಜಾಂಬವನು ನಮಗೆ ತ್ರೇತಾಯುಗದ ರಾಮಾಯಣದಲ್ಲಿಯೇ ದರ್ಶನ ನೀಡುತ್ತಾನೆ. ಮಹಾಭಾರತ ಕಾಲದ 'ಭಾಗವತ'ದಲ್ಲಿಯೂ ಜಾಂಬವನದು ವೀರೋಚಿತ ಪಾತ್ರ, ರಾಮಾಯಣ ಮತ್ತು ಮಹಾಭಾರತದ ಇಬ್ಬರೂ ಜಾಂಬವರು ಒಬ್ಬನೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯೆಂದು ಅಭಿನ್ನವಾಗಿ ಕಲ್ಪಿಸಿ ನಿರೂಪಿಸುವ 'ಶಮಂತಕೋಪಾಖ್ಯಾನವು' ತ್ರೇತಾಯುಗದ ಶ್ರೀರಾಮನು ದ್ವಾಪರಯುಗದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣನಾಗಿ ದರ್ಶನ ನೀಡುತ್ತಾನೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಜಾಂಬವನು ಚಿರಂಜೀವಿಯಾದುದರಿಂದ ಹಾಗೂ ಅವತಾರವೆತ್ತುವುದು ಕೇವಲ ಆರ್ಯದೇವತೆಗಳಿಗಷ್ಟೇ ಸೀಮಿತವಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಅವತಾರಪುರುಷನಲ್ಲದ ದಲಿತನಾದ ಜಾಂಬವನು ರಾಮಾಯಣ ಮತ್ತು ಮಹಾಭಾರತಗಳೆರಡರಲ್ಲೂ

ಒಂದೇ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕಾಣಿಸುತ್ತಾನೆಂಬ ವಾದವಿದೆ. ಜಾಂಬವ ಎನ್ನುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹೆಸರಾಗಲೀ ಜಾಂಬವ ಪುರಾಣವಾಗಲೀ, ತಮ್ಮನ್ನು 'ಜಾಂಭವ ಕುಲದವರು' ಅಥವಾ 'ಆದಿಜಾಂಭವರು' ಎಂದು ತಮ್ಮ ಜನಾಂಗವನ್ನು ಕರೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಲೀ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಾದಿಗ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಲ್ಲದೆ ಬೇರಾವ ಜಾತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣಲಾರವಾದುದರಿಂದ, ರಾಮಾಯಣ-ಮಹಾಭಾರತಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ಜಾಂಭವನು ಮಾದಿಗನೇ ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಬಹುದು.

ಜಾಂಬವನನ್ನು ತಮ್ಮವನೇ ಎಂದು ಸಾರುವ ಮಾದಿಗ ಜನಾಂಗದ ಜಾಂಬವ ಕುಲಪುರಾಣಗಳು ಜಾಂಬವಂತನು ಮಾದಿಗ ಜಾತಿಯವನು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಪುಷ್ಟಿ ಒದಗಿಸುತ್ತವೆ. ಆದರೆ 'ಜಾಂಬವ ಮತ್ತು ಆದಿಜಾಂಬವ' ಎಂಬ ಪದಗಳು ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಜಾತಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಪದವಾಗಿ ಉಳಿದು, ವ್ಯಕ್ತಿನಾಮವಾಗಿ ಕರೆಯಲ್ಪಡುವುದು ರೂಢಿಯಿಂದ ಮರೆಯಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ.

ರಾಮಾಯಣದಲ್ಲಿ ಜಾಂಬವನು ಶ್ರೀರಾಮ, ಲಕ್ಷ್ಮಣರು ಸೀತಾಸ್ವೇಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಕಿಷ್ಕಿಂಧೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಕಾಣಿಸುತ್ತಾನೆ. ಶ್ರೀರಾಮನು ಸೀತಾಮಾತೆಯನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಡುವಂತೆ ಜಾಂಬವನ ಬಳಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಾನೆ. ಸೀತೆಯನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಡಲು ಜಾಂಬವನು ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಒದಗುತ್ತಾನೆ. ಮಹಾಸಮುದ್ರವನ್ನು ದಾಟಲಾರದೆ ಕಪಿನಾಯಕರು(ಆರ್ಯರು ನೀಡಿದ ವಿಕೃತ ಹೆಸರಿನು) ಸಮುದ್ರದ ಅಗಾಧತೆಯ ಮುಂದೆ ಅಸಹಾಯಕರಾಗಿ ಕುಳಿತಾಗ, ಜಾಂಬವನು ಅವರಲ್ಲರ ಶಕ್ತಿಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳ ಕುರಿತು ಮೆಚ್ಚಿಗೆಯ ಮಾತನಾಡಿ ಹುರಿದುಂಬಿಸುತ್ತಾ, ಮುದುಕನಾದ ತಾನು ತೊಂಭತ್ತು ಯೋಜನಗಳನ್ನು ಹಾರಬಲ್ಲೆನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಆಂಜನೇಯ, ವಾಲಿ-ಸುಗ್ರೀವರು ಜಾಂಬವನ ವಂಶಸ್ಥರು. ಸಮುದ್ರೋಲ್ಲಂಘನ ಮಾಡಿ ಲಂಕೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬರುವುದು ಆಂಜನೇಯನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯವೆಂಬುದು ಜಾಂಬವನಿಗೆ ತಿಳಿದಿದ್ದಿತು. ವಾಲಿಯ ವಧೆಯ ನಂತರ ಸುಗ್ರೀವ, ಅಂಗದ ಕುಮಾರ ಮತ್ತಿತರ ವೀರನಾಯಕರು ಜಾಂಬವನ ಸಾರಥ್ಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀರಾಮಸೇನೆ ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಂಡು ರಾವಣನನ್ನು ಜಯಿಸಿ ಸೀತೆಯನ್ನು ಕರೆತರುತ್ತಾರೆ. ಅಂದರೆ ಜಾಂಬವ ಜನಾಂಗದ ಸೈನಿಕರು (ವಾನರ ಸೇನೆ) ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಸೇತುವೆ ಕಟ್ಟಿ ರಾವಣನ ವಿರುದ್ಧ ನಡೆದ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಪರಾಕ್ರಮದಿಂದ ಹೋರಾಡಿ ರಾಮನಿಗೆ ಜಯವನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟರು. ರಾಮನ ಸೇನಾಪಡೆಯ ನಾಯಕನಾಗಿದ್ದ ಆದಿಜಾಂಬವನನ್ನು ಆದಿಜಾಂಬವರು ತಮ್ಮ ಕುಲಪುರುಷನೆಂದು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಇಂದಿಗೂ ಜಾಂಬವತಾತನ ನಾಮಸ್ಮರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.

ರಾಮ-ರಾವಣರ ನಡುವೆ ನಡೆದ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮಣನು ಮೂರ್ಛೆ ಹೋಗಿ ಸಾವು ಬದುಕಿನ ನಡುವೆ ಸೆಣೆಸಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ, ಅಂಜನೇಯನ ಮೂಲಕ ಸಂಜೀವಿನಿ ಕಡ್ಡಿಯನ್ನು ತರಿಸಿ ಲಕ್ಷ್ಮಣನಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡಿದುದರಿಂದ ಜಾಂಬವರು ವೈದ್ಯಕೀಯ ತಿಳುವಳಿಕೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆರ್ಯರಿಗಿಂತಲೂ ಪ್ರತಿಭಾವಂತರಾಗಿದ್ದರೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.¹ವಡ್ಡಗೆರೆಯವರು ತುಂಬಾ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಆದಿಜಾಂಬವ ಸಂಕಥನಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪೌರಾಣಿಕ ನೆಲೆಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುತ್ತಲೇ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಆಯಾಮದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಜತೆಯಲ್ಲಿ ಮೌಖಿಕ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಉಳಿದುಬಂದಿರುವ ಪರಂಪರೆಯ ಜ್ಞಾನವನ್ನು, ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಜತನದಿಂದ ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಉಮೇದನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಮಾದಿಗ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸಂಕಥನವನ್ನು ಕಟ್ಟುವಾಗಲೆಲ್ಲ ಇವರು ಪುರಾಣ, ಜನಪದ, ನಂಬುಗೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಮೊರೆಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಆಯ್ದು ತಂದು ಮಾದಿಗ ಸಮುದಾಯದ ಸಂಕಥನವನ್ನು ತುಂಬಾ ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ಇಡೀ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಬಹುಮುಖಿತೆ ದೊರೆತಿದೆ.

ಜಾಂಬವ ಕುಲದವನೇ ಆದ ವಾಲಿಯು ತನ್ನ ಮಗನಾದ ಅಂಗದಕುಮಾರನ ತೊಟ್ಟಲಿನ ಹಗ್ಗಕ್ಕೆ ರಾವಣನನ್ನು ಆಟದ ಗೊಂಬೆಯಂತೆ ಕಟ್ಟಿರುತ್ತಾನೆಂದು ರಾಮಾಯಣ ಕತೆಯಿಂದ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಸಮುದ್ರದ ಮೇಲೆ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಪುಷ್ಪಕವಿಮಾನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಹಾರಿಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ರಾವಣನಿಗಿಂತಲೂ ವೀರಾಗ್ರಣಿಗಳಾದ ಜಾಂಬವರು ಇಡೀ ಭೂಖಂಡ ಮತ್ತು ಸಮುದ್ರಗಳ ನೈಸರ್ಗಿಕ ರೂಪವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿತವರಾಗಿದ್ದರು. ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಸೇತುವೆ ಕಟ್ಟಿದ್ದು, ಸಾಗರೋಲ್ಲಂಘನ ಮಾಡಿದ್ದು, ಸಂಜೀವಿನಿ ವಿದ್ಯೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದ್ದು, ಕಡೆಗೆ ರಾಮನಿಗೆ ಜಯ ತಂದುಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ವಾನರ ಸೇನೆ ಅರ್ಥಾತ್ ಜಾಂಬವಸೇನೆ. ವಾನರರು ಅಥವಾ ಕಪಿಜನರಾದ ಸೈನಿಕರು ರಾವಣನನ್ನು ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಮಣಿಸಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಕೊಂದು ರಾಮ-ಲಕ್ಷ್ಮಣನಿಗೆ ಜಯವನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಸೀತೆಯನ್ನು ರಾವಣನ ಸೆರೆಯಿಂದ ಬಿಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ರಾಮಾಯಣದಲ್ಲಿ ಮಾದಿಗ ಸಮುದಾಯದ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲ ವಿದ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಣಿತರು ಆಗಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲದೆ ಹೊರದೇಶದಿಂದ ಬಂದ ಆರ್ಯರಂಥ ಆಕ್ರಮಣಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಸಹಾಯವನ್ನು ನೀಡುವಂಥ ಸಹಿಷ್ಣುತೆ ಗುಣ ಈ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಮನೆ ಮಾಡಿತ್ತು. ಅದರ ಅಂಥ ಸಹಾಯದ ನೆಲೆಯನ್ನು

ಭಂಟನೆಲೆಗೆ ಹೀನಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಳ್ಳಿದ ಹುನ್ನಾರವನ್ನು ಮರು ಯೋಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಜಾಂಬವನದು, ಹನುಮಂತನದು ಸ್ವಾಮಿನಿಷ್ಠೆಗಿಂತ ಭಂಟತನಗಿಂತ ನಂಬುಗೆ, ನಂಬಿದವರನ್ನು ಕೈಬಿಡದ ಮನೋಧರ್ಮವನ್ನು ಸಾರುತ್ತದೆ. ರಾಮಾಯಣವನ್ನು ಮಾದಿಗ ಸಮುದಾಯದ ಮೂಲಕ ಹೊಸರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮರು ಕಟ್ಟುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

ವಲಸೆ ಆರ್ಯ ಮತ್ತು ಮೂಲನಿವಾಸಿ ದ್ರಾವಿಡರ ನಡುವಿನ ಸಂಘರ್ಷದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ರಾಮಾಯಣವನ್ನು, ಇತರೆಲ್ಲ ಪುರಾಣಗಳನ್ನು ಮರು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆರ್ಯರು ಮೇರುಪರ್ವತವನ್ನು ಜಂಬೂಪರ್ವತವೆಂದು (ಬಂಗಾರದ ಪರ್ವತ)ವೆಂದು ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಜಂಬೂಪರ್ವತದಿಂದ ಹರಿಯುವ ನದಿಯೇ ಜಂಬೂನದಿ; ಅಂದರೆ ಜಾಂಬವನದಿ (ಬಣಗಾರ ನದಿ). ಜಾಂಬವಂತನ ಬಳಿ 'ಶಮಂತಕ ಮಣಿ' ಎಂಬ ಅಮೂಲ್ಯಮಣಿ ಇತ್ತೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಜಾಂಬವರು ಅಪಾರ ಸಿರಿಸಮೃದ್ಧಿಗಳ ಒಡೆಯರಾಗಿದ್ದರೆಂದು ಇದರಿಂದ ನಮಗೆ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಇಂದು 'ಕೊಹಿನೂರು ವಜ್ರ' ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗುವ ಅಮೂಲ್ಯ ವಜ್ರವನ್ನು ರಾಜರು ತಮ್ಮ ರಾಜವಂಶದ ಮರ್ಯಾದೆಯ ಹೆಗ್ಗುರುತನ್ನಾಗಿ ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದ ಕಥೆ ನಮಗೆಲ್ಲ ಪರಿಚಿತವೇ ಆಗಿದೆ. ಇಂದಿನ ಕೊಹಿನೂರು ವಜ್ರದ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಆಗ ಜಾಂಬವರು ಶಮಂತಕ ಮಣಿಯನ್ನು ತಮ್ಮ ವಂಶದ ಮರ್ಯಾದೆಯ ಹೆಗ್ಗುರುತಾಗಿ ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಜಾಂಬವಂತನು ರಾಜನಾಗಿದ್ದನೆಂದೂ ಊಹಿಸಬಹುದು. ಅಮೂಲ್ಯ ಮುತ್ತುರತ್ನಗಳು ರಾಜನ ಆಸ್ತಿ, ಅಂತಹ ಮುತ್ತುರತ್ನಗಳ ಆಮಿಷಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದು ಇತರ ರಾಜರು ಯುದ್ಧಮಾಡಿ ಪರಾಜಿತಗೊಳಿಸಿದಾಗ, ಗೆದ್ದ ರಾಜನಿಗೆ ರಾಜನು ಮುತ್ತುರತ್ನಗಳನ್ನಲ್ಲದೆ ಹೆಣ್ಣುಗಳನ್ನು ನೀಡಬೇಕಾದುದ್ದು ಅಂದಿನ ರಾಜಶಾಹಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಧರ್ಮವಾಗಿತ್ತು.

ಅದೇ ವಿಧವಾಗಿ ಆರ್ಯರು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಸೈನ್ಯ ಸಮೇತವಾಗಿ ಜಾಂಬವಂತನ ಮೇಲೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಅವನಿಂದ ಶಮಂತಕಮಣಿಯನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡರು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಮತ್ತು ಆತನ ಸೈನ್ಯದೊಂದಿಗೆ ವೀರೋಚಿತವಾಗಿ ಹೋರಾಡಿದ ಜಾಂಬವನು ಇದುವರೆಗೆ ತಾನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಶಮಂತಕಮಣಿಯೊಂದಿಗೆ, ಶಮಂತಕಮಣಿಯಂತೆಯೇ ಶೋಭಾಯಮಾನವಾಗಿದ್ದ, ಸೌಂದರ್ಯವತಿಯೂ ಲಾವಣ್ಯವತಿಯೂ ಆಗಿದ್ದ ತನ್ನ ಮಗಳಾದ ಜಾಂಬವತಿಯನ್ನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಮದುವೆ ಮಾಡಿದನು. ಇದು ನಮಗೆ 'ಜಾಂಬವತಿ ಪರಿಣಯ' ಅಥವಾ 'ಶಮಂತಕೋಪಾಖ್ಯಾನ'

ಎಂಬ ಆರ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಯಿಂದಲೇ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಯುದ್ಧ ಪ್ರವೀಣನೂ ಶೂರನೂ ಆದ ಜಾಂಬವನು ಆರ್ಯರ ವಿರುದ್ಧ ಸೆಡ್ಡುಹೊಡೆದು ವೀರೋಚಿತವಾಗಿ ಹೋರಾಡಿದುದರಿಂದಲೇ ಆರ್ಯರು ಜಾಂಬವನನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ವಕ್ರವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಮೇರು ಕೃತಿಗಳೆಂದು ಕರೆದುಕೊಂಡಿರುವ ರಾಮಾಯಣದಲ್ಲಿ ಕೋತಿಯನ್ನಾಗಿಯೂ, ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕರಡಿಯನ್ನಾಗಿಯೂ ಚಿತ್ರಿಸಿ ತಮ್ಮ ದ್ವೇಷವನ್ನು ತೀರಿಸಿಕೊಂಡರು. ಆದರೆ ಕೆಳ ಸಮುದಾಯಗಳು ಆ ಸಂಕೇತಗಳನ್ನೇ ತಮ್ಮ ಕುಲಚಿಹ್ನೆ ಮತ್ತು ಲಾಂಛನವನ್ನಾಗಿಸಿ ಆ ಆರ್ಯ ಸಂಕಥನಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿ-ರೋಧವನ್ನು ನೀಡಿದವು.

ಮಾದಿಗ ಸಮುದಾಯ ಮತ್ತು ಪರಿವಾರ ಗುಂಪುಗಳು ಈ ಸಾಮುದಾಯಿಕ ಸಂಘರ್ಷದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಹಾಗೆ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಇಂದಿಗೂ ಮೌಖಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಯರ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲೂ ಅಚ್ಚಳಿಯದೇ ದಾಖಲೆಗೊಂಡಿವೆ. ನಿರಾಕರಿಸಲಾಗದೆ ತಾವೇ ರಚಿಸಿದ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಪಾತ್ರಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಲೇಬೇಕಾದ ಸಂದಿಗ್ಧ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಈ ಸಮುದಾಯ ದೂಡಿವೆ. ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಆರ್ಯರ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸಮುದಾಯದ ಸಂಕಥನಗಳು ರೂಪುಗೊಂಡಿವೆ. ಅನೇಕ ಶಿಷ್ಟಪುರಾಣಗಳು ಇವುಗಳಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನವೇನಲ್ಲ. ಕರ್ನಾಟಕಾಂಧವನ್ನು ಆಳಿದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣದೇವರಾಯನೇ ಜಾಂಬವತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯುವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದನೆಂದರೆ ಅದರ ಅಗತ್ಯ ಎಷ್ಟಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಜಾಂಬವತಿಯು ಜಾಂಬವಂತನ ಮಗಳು. ಆಕೆಗೆ ಶ್ರೀರಾಮನು ಅಹಿರಾವಣನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ದರ್ಶನ ನೀಡಿದನು. ಅವಳು ತನ್ನ ತಂದೆಯು ತೋರಿಸಿದ ಸುರೇಂದ್ರನನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಲು ಒಪ್ಪದೆ ಶ್ರೀರಾಮನನ್ನೇ ಮದುವೆಯಾಗುವುದಾಗಿ ಭಿನ್ನವಿಸಿಕೊಂಡಳು. ಸುರೇಂದ್ರನಿಗೆ ತನ್ನ ಮಗಳನ್ನು ಧಾರೆಯೆರೆದು ಕೊಡಲು ಸಿದ್ಧತೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಜಾಂಬವಂತನು ಜಾಂಬವತಿಯ ಮದುವೆಗಾಗಿ ತಯಾರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಎಲ್ಲ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆಸೆದನು. ಆಗ ಶ್ರೀರಾಮನು ತಾನು ಏಕಪತ್ನಿ ವ್ರತಸ್ಥನಾದ ಕಾರಣ ಜಾಂಬವತಿಯನ್ನು ಲಗ್ನವಾಗನೆಂದು ತಿಳಿಸಿ ಮುಂದಿನ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ದ್ವಾಪರಯುಗದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿ ಇದೇ ಜಾಂಬವಂತನ ಮಗಳಾದ ಜಾಂಬವತಿಯನ್ನು ಮದುವೆಯಾದನು.

ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಜಾಂಬವಂತನ ಕಥೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಸತ್ರಾಜಿತನ ಮಗ ಪ್ರಸೇನಜಿತನು ಕೃಷ್ಣನೊಂದಿಗೆ ಬೇಟೆಗಾಗಿ ಕಾಡಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಸಿಂಹವೊಂದು ಅವನನ್ನು ಕೊಂದು ಅವನ ಕೊರಳಲ್ಲಿದ್ದ ಶಮಂತಕಮಣಿಯನ್ನು

ಅಪಹರಿಸುತ್ತದೆ. ಆ ಸಿಂಹವನ್ನು ಕೊಂದ ಜಾಂಬವನು ಶಮಂತಕಮಣಿಯನ್ನು ಕೊಂಡೊಯ್ದು ತನ್ನ ಗುಹೆಯಲ್ಲಿ ಮಗುವಿನ ತೊಟ್ಟಿಲಿಗೆ ಕಟ್ಟುತ್ತಾನೆ. ಕಾಡಿನಿಂದ ಏಕಾಂಗಿಯಾಗಿ ಒಬ್ಬನೇ ಬಂದ ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ನೋಡಿ ರಾಜ ಮತ್ತು ಪುರಜನರು ಶಮಂತಕಮಣಿಗಾಗಿ ಕೃಷ್ಣನೇ ಪ್ರಸೇನಜಿತನನ್ನು ಕೊಂದನೆಂದು ನಾಡಿನ ತುಂಬಾ ಪುಕಾರು ಹಬ್ಬುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಕೃಷ್ಣನು ಈ ಆರೋಪದಿಂದ ಮುಕ್ತನಾಗಲು ಪರಿತಪಿಸಿ ಮತ್ತೆ ಪ್ರಸೇನಜಿತನನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಕಾಡಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸಿಂಹದಿಂದ ಬಲಿಯಾಗಿ ಬಿದ್ದಿರುವ ಪ್ರಸೇನಜಿತನ ಶವವನ್ನು ನೋಡಿತ್ತಾನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಸಿಂಹದ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಸಾಗಿದನು. ಮುಂದೆ ಮತ್ತೆ ಸಿಂಹದ ಶವವನ್ನು ನೋಡಿ ಅಲ್ಲಿರುವ ಜಾಂಬವನ ಹೆಜ್ಜೆಗುರುತುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಸಾಗಿದಾಗ ನೇರವಾಗಿ ಜಾಂಬವಂತನ ಗುಹೆಯನ್ನು ತಲುಪುತ್ತಾನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಮಗುವಿನ ತೊಟ್ಟಿಲಿಗೆ ಕಟ್ಟಿರುವ ಶಮಂತಕಮಣಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಕೃಷ್ಣನು ಜಾಂಬವನನ್ನು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಆಹ್ವಾನಿಸುತ್ತಾನೆ. ಇಬ್ಬರೂ ಸಮಬಲದಿಂದ ಹೋರಾಡುತ್ತಾರೆ. ಜಾಂಬವಂತ ಮಹಾಶಕ್ತಿಶಾಲಿಯಲ್ಲದೆ ಯುಗಯುಗಗಳ ದಾಟಿದವನು. ಹಾಗಾಗಿ ಸೋಲೊಪ್ಪದೆ ಕೃಷ್ಣನೊಡನೆ ಸೆಣಸಾಡುತ್ತಾನೆ. ಕೊನೆಗೆ ಸೋಲಿನ ಮುನ್ನೂಚನೆ ಅರಿತ ಕೃಷ್ಣನು ತನ್ನ ಹಿಂದಿನ ಜನ್ಮದ ಶ್ರೀರಾಮನ ರೂಪವನ್ನು ಪ್ರಕಟಪಡಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ಜಾಂಬವನು ಯುದ್ಧ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಹಿಂದಿನ ಜನ್ಮದ ಕರಾರಿನಂತೆ ತನ್ನ ಮಗಳನ್ನು ರಾಮನಿಗೆ ಮದುವೆಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲದೆ ತನ್ನೊಂದಿಗಿರುವ ಶಮಂತಕಮಣಿಯನ್ನು ಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸುತ್ತಾನೆ. ಯುಗಯುಗದ ಬದುಕನ್ನು ಕಂಡ ಜಾಂಬವಂತ ರಾಮಕೃಷ್ಣರ ಅವತಾರಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಕಂಡ ಪುರಾಣವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಆರ್ಯಪುರಾಣಗಳು ಪ್ರಾಣಿಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದು ಅವರ ವಿಕೃತತೆಯನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತದೆ.

ಯಾಕೆ ಮಾತೃ ನೆಲೆಯ ಸಮುದಾಯಗಳು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಈ ಆರ್ಯಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪುರಾಣಗಳ ಮೊರೆಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಜತೆಯಲ್ಲಿ ಜಾಂಬವಂತ, ಹನುಮ ಮತ್ತಿತರ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಹುಡುಕುವಾಗ ಎರಡು ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು ನಡೆದಿರಬಹುದು. ಒಂದು: ಮೂಲನಿವಾಸಿಗಳ ಬದುಕನ್ನೇ ಅಪಹರಿಸಿ ತಮ್ಮ ಪುರಾಣವಾಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಹುನ್ನಾರ ಆರ್ಯರು ನಡೆಸಿರಬಹುದು. ಮತ್ತೊಂದು: ಆರ್ಯರು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ ಪುರಾಣಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ಪುರಾಣವನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಛಲಗಾರಿಕೆಯಿಂದ ತಮ್ಮ ಜೀವಂತ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಕತೆಯಾಗಿಸಿ ಹಾಡಿಕೊಂಡಿರಬಹುದು.

ಆ ಮೂಲನಿವಾಸಿಗಳ ಶಕ್ತಿ, ಜೀವದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಗಮನಿಸಿರುವ ಆರ್ಯ ಪರಂಪರೆ ಅದನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಲಾಗದೆ ತಮ್ಮ ಪುರಾಣದ ಭಾಗವಾಗಿಸಿಕೊಂಡಿರಬಹುದು. ಈ ಅನಿವಾರ್ಯದ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆರ್ಯರ ಒಲ್ಲದ ಮನಸಿನಿಂದಲೇ ನಡೆದಿರಬಹುದು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಮೂಲನಿವಾಸಿಗಳ ಆಕಾರ, ರೂಪಗಳನ್ನು ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸಿರಲೂಬಹುದು. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಆರ್ಯ ಪುರಾಣ ಅಥವಾ ಶಿಷ್ಟಪುರಾಣಗಳು ತಮ್ಮದುರಿಗಿನ ಪ್ರತಿರೋಧವನ್ನು ವಿಕೃತವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸುವ ವಿಕೃತಮನಸ್ಸಿನವರಾದುದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗದೆ ಕಪಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸಿ, ಆ ಸಮುದಾಯಗಳ ಶಕ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳ ಎದುರು ಸೋಲು ಒದಗಿದಾಗ ಮತ್ತೊಂದು ತಂತ್ರವನ್ನು ಮಾಡಿ ಸೋಲನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳದೆ ಪುರಾಣದ ರೂಪ ನೀಡಿ ಈ ಸಮುದಾಯದವರನ್ನು ಅಮಾಯಕರನ್ನಾಗಿಸುವ ಪ್ರಮೇಯದಂತೆ ಪುರಾಣಗಳು ರಚನೆಯಾಗಿವೆ. ರಾಮಾಯಣ ಮಹಾಭಾರತಗಳೆರಡರಲ್ಲೂ ಜೀವಂತವಾಗಿದ್ದ ಶ್ರಮಿಕ ಸಮುದಾಯದ ನೆಲೆಯನ್ನು ಮಣಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ತಂತ್ರಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಹೆಣೆದಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನೇರ ಎದುರಿಸದೆ ಹಿಂಬಾಗಿಲ ಯುದ್ಧದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಯುಗಯುಗಗಳನ್ನು ಕಂಡ ಶ್ರಮಿಕ ಸಮುದಾಯದ ಮುಖ್ಯಪುರುಷನನ್ನು ಎದುರಾಗಲು ಜನ್ಮಾಂತರಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ಬಂದರೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಕೊನೆಗೆ ರಾಜಿಗೆ ಇಳಿದಿರುವ ಆರ್ಯಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಜಾಣತನವನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಪುರಾಣಗಳು ಇಂಥ ಸೂಕ್ಷ್ಮಗಳನ್ನು ಒಳಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಂದಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಇಂಥವುಗಳಿಂದ ಬಿಡಿಸಿದರೆ ಮಾತ್ರ ನಿಜಪುರಾಣಗಳು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಮಾದಿಗ ಸಮುದಾಯದ ಜಾಂಬವಮುನಿಯನ್ನು ಮೇಲ್ಬಲನೆಗೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಕೃಷ್ಣ ತನ್ನ ಮಾವನನ್ನಾಗಿಸಿಕೊಂಡನು. ಇದೇ ಮಾದಿಗ ಹನುಮಂತನು ಅಂದಿನಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೂ ಭಜರಂಗಿಯಾಗಿ, ಮಾರುತಿಯಾಗಿ ಆರ್ಯರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಚಿತ್ರಿತವಾಗುತ್ತಿರುವ ಅಪಾಯವನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ. ಕೆಳಸಮುದಾಯಗಳನ್ನು ಒಡೆಯಲು ಶ್ರಮಿಕ ಸಮುದಾಯದ ಪ್ರತಿಮೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಇಂದು ಗಮನಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಮಾದಿಗ ಸಮುದಾಯದ ಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು, ಪ್ರತಿಮೆಗಳನ್ನು, ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಗಳನ್ನು, ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಸಮಕಾಲೀನದಲ್ಲಿ ಕೆಳಸಮುದಾಯಗಳನ್ನು ಬಡಿಯಲು ಬಳಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.

